

2-CENTESIMI

Prostribro za Monarhiu
valda 4.50 za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 cene.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per Sema. Un singolo
numero 2 ceni.

Abbonamento für die
Monarchie: Vierteljährig
4 K. einzeln 2 N. einzeln
2 Heller.

OMNIBUS

2 HELLER

Za vrštenje objava u
"Malam oglašniku" plaća
se za svaku ried 1 para
Najmanje prethodje 30 p.

Per le inserzioni d'avviso
nel "Notiziario d'affari"
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima
50 centesimi.

Jedes Wort im "Kleinen
Anzeiger" kostet 2 h.
Die kleinste Taxe 50 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGUNA i dr., PULA — Via Giulia br. 1

VIESTI.

Mjestne.

Glavna skupština „Narodne radničke organizacije“ u Puli.

„Narodna radnička organizacija“ obdržavala se u nedjelju 18. tek. mj. u 10^{1/2} sati prije podne u velikoj dvorani „Narodnog Doma“ svoju prvu godišnju glavnu skupštinu sa sljedećim dnevnim redom:

1. Izvještaj o radu društvu.
2. Izvještaj o društvenom stanju i imovini.
3. Eventualni predlozi.
4. Izbor nove uprave.

Sutrašnja skupština „Narodne radničke organizacije“.

Pred godinu i pol ustrojila se je u Trstu organizacija, koja si je postavila cilj, da štiti interese radništva i da iste zaštićuje od izrabljivanja kapitala kao što i bezuvjesticni agitatori. U današnje doba borbe kapitala i rada, radništvo se može oduprijeti izrabljivanju sa strane jačega samo putem organizacije. Gospodarski moment sili radnika da se združi i da tako brani svoje interese. I baš ta potreba obrane radničkih interesa porodila je „Narodnu radničku organizaciju“. Ista je netom se je ustanovila stekla i povjerenje radnog naroda. To se kroz ovu godinu i pol svoga obstanka može pohvaliti velikim uspjesima.

Organizacija koja je osnovana u Trstu brzo se je razširila, to je naravno da se je i u Puli, gdje ima na tisuće radništva ustanovila njena podružnica. Sutra drži „Narodna radnička organizacija“ svoju prvu godišnju skupštinu, gdje će odbor prikazati izvještaj o svome radu. Kroz ovo kratko vrijeme može da se puljska podružnica pohvali lijepim uspjesima svoga nastojanja. Ona je prikupila u svoje kolo oko 600 radnika, te je u raznim prigodama nastupila za poboljšanje njihovih interesa. Sutra će o tome potanje izvještati odbor, a mi danas podjećamo samo radnike na nastojanje „N. R. O.“ oko uređenja plaća i mirovina radnika u Arsenalu, oko odstranjenja fandara iz Arsenala. Već kroz prvu godinu N. R. O. je izvojtala dvie liepe pobjede. U izborima za bolesničku blagajnu arsenalskih radnika pobijedili su predložnici N. R. O. sa ogromnom većinom socijaliste. Isto tako i u izborima zastupnika radništva za izbore u zveod za osiguranje radnika protiv nesreća u Trstu, pobijedili su predložnici N. R. O. No N. R. O. je i direktno dopirala svoje članove i druge potrebne radnike, te je razdicila na same podpore više od 1500 kruna. Ovo nekoliko podataka pokazati će najbolje kako je odbor nastojao da udovolji svojoj dužnosti i povjerenju, kojega su mu članovi dali, te najbolje opravdava potrebu ove organizacije.

N. R. O. sprema se, da uredi još neke ustanove u korist svojih članova, kao što je podporni fond i zajmove članovima, zato pozivamo sve svjestno radništvo, da sutra pohiti mnogobrojno na skupštinu, koja će se obdržavati u 10^{1/2} sati pr. p. u „Narodnom Domu“, da čuje izvještaj o dosadašnjem djelovanju i da razpravi o gornjim ustanovama, koje znače daljnji korak u radu za ekonomsko emancipiranje radništva.

Podporna zaklada „Narodne radničke organizacije“.

Na uvodnom mjestu govorimo o dvama ustanovama, koje N. R. O. misli pokrenuti u život. Najvažnija nam se u tom pogledu čini ustanova podporne zaklade za slučaj bolesti i smrti. Po dosadašnjem zakonu o bolno-podpornim blagajnama od g. 1887. svi su radnici dužni, da budu osigurani za slučaj bolesti. No doprinos, koji isti primaju za vrijeme bolesti nije ni najmanje dostatan za potrebe, a to radništvo samo najbolje znađe, već je to samo neku pomoć, da se radnik ne nađe na putu. Za to je nakana N. R. O. da osnuje zakladu za svoje članove iz, koje će članovi, koji budu doprinosili jedan mali mjesečni doprinos, dobivati u slučaju bolesti dnevnu podporu.

Svaki član koji bude uplatio mjesečno 40 para primati će za vrijeme bolesti jednaku krunu na dan kroz vrijeme od dva i pol mjeseca t. j. to sedmica. Sjegurni smo da će radništvo prigrliti ovu ustanovu, te se s njom obilno poslužiti u svom interesu.

Prolaz njemačkog cara.

Jučer u jutro oko 9 prošao je jacht „Hohenzollern“ mimo Fazane sa na brodu carom Vilimom, caricom Viktorijom Augustom i princem Oskarom. Isti je izmienio pozdrave sa oklopjancima „Babenbergem“, koja je izpalila 21 hitac. Putuje iz Metaka u Krf.

Sutrašnja predstava.

Za sutra nam pripravljaju naši diletanti tri aktovke od poznatih književnika i to poznati komad Čehova: „M e d v e d“, koji se je do sada predstavljao na svim pozornicama. Drugi komad, koji će nam izmienio je uspjela radnja Tucića: „Povratka“, u kojem pisac iznađa jednu zlu posljedicu kod našeg naroda usljed izsejavanja. Žena za odsutnosti muža, koji je u Americi zametne ljubavni odnosaj s drugim. Kad se muž kući povrat i opazi taj odnosaj, koji traje i dalje ubije ljubavnika. — I z n a j m l u j e a t a n o d Čorovića je uspjela komedija, koja nam prikazuje prizor, kako razni ljudi dolaze da uzmu stano oglašen kod liepe mlade udovice, a opaziši ju staru, nastoje da je izbjegnu, te se svakojako izvinjavaju.

Mi preporučamo svima, da sutra posjete kazalište, gdje će naći ugodne zabave. Nastojanje „dramatskog odsjeka“, naših diletanata, koji se trude da nam izinu nove i uspjele komade mora da najdjel primanja i podpore sa strane publike. Cijene obične. Početak u 8 sati.

Poziv diletanata.

P. n. g. članovi „Dramatskog odsjeka“, umoljavaju se da svi dodju večerna na pokus i to u 7^{1/2} sati.

Novačenje.

Jučer je svršilo novačenje u našem gradu sa stavnom obvezanika II. i III. razreda. Od poznatih 204 prikazali su se 181 te su uzeti od II. razreda 45, a od III. 33, osim toga 6 stranaca.

Od pripadnika Pule bili su ovi unovačani II. razreda:

Amadeus Dominik, Pula — Pravić Josip, Altura — Cipriotti Albert, Pula — Makle Vjekoslav, Pula — Širola Martin, Altura — Vlah Ivan, Pula — Premate Antun, Premantura — Mikovilić Fioravante, Pula — Staderica Antun, Pomer

— Martinović Ernest, Pula — Stipšević Ivan, Premantura — Živić Andrija, Pula — Lazarić Jakov, Medulin — Tromba Grigor, Sišan — Luchetto Dominik, Galezan — Comisso Franjo, Pula — Križaj Vilim, Pula — Fabretto Adam, Pula — Jakupila Martin, Ližnjan — Črnobori Nikola, Banjole — Moscarda Petar, Galezan — Smareglia Roman, Pula — Šbona Antun, Pula — Wolker Gottfried, Pula — Sutić Albert, Pula — Skataro Ivan, Skatari — Periša Josip, Pomer — Premate Dragutin, Vincial — Mikoletić Marjijo, Pula — Matičić Dominik, Galezan — Bradamante Ludvik, Pula — Deluri Guido, Pula — Martinuzzi Franjo, Pula — Amadi Eugen, Pula — Perković Antun, Ližnjan — Kirac Ivan, Pomer — Sisaan Antun, Pula — Milšić Ivan, Pula — Vojak Antun, Pomer — Ferlati Rudolf, Pula — Budin Marcel, Pula — Grego Romeo, Pula — Vidulić Frano, Pula.

Od III. razreda bili su ovi unovačani:

Tamburin Daniel, Pula — Tropioli Petar, Pula — Sladonja Rafael, Altura — Stranić Enrik, Pula — Postet Marcel, Pula — Čotić Albin, Pula — Popović Nikola, Peroj — Presel Franjo, Pula — Bubić Vladimir, Ližnjan — Susić Josip, Pula — Sebelić Marko, Premantura — Radeka Josip, Lohorika — Družeta Ivan, Pomer — Delcaro Dominik, Pula — Mozečić Ivan, Pula — Filipić Marijan, Pula — Demori Domenik, Galezan — Moscarda Nikola, Galezan — Fonda Viktor, Pula — Bille Antun, Altura — Baldessarini Tullio, Pula — Radošević Vid, Medulin — Pletikos Matija, Montić — Sibelić Antun, Ližnjan — Vojak Stjepan, Medulin — Uccetta Ermin, Pula — Pianella Antun, Galezan — Demori Toma, Galezan — Urti Valentin, Medulin — Pavić Niko, Premantura — Tartichio Justo, Galezan — Bernišić Stjepan, Pula — Šverko Ivan, Sišan.

Odpust rezervista mornarice.

Službeni list donasa prejšnje rješenje kojim se određuje otpust vojnih pričuvnika mornarice i onih aktivnih vojnika, koji su bili zadržani posle navršene četvrtje godine službe. Kako se naknadno doznaje bilo je pozvano pod oružje to tisuća pričuvnika, koji su se najpripravnije odazvali, te se je mobilizacija naređena 15. ožujka svršila već 23. istog mjeseca, kada su bili svi ratni brodovi spremni za rat. Jučer je došla zimna mornarica, koja će odmah izkrcati rezerviste kao i pričuvna eskadra, te drugi odšli i torpiljarke. Pričuvnici će onda biti otpušteni. Mislimo se je, da će mornarica, koja nije imala nikada toliko brodova spremnih i toliko mornara skupljenih upotrebiti prigodu te izvesti velike pomorske vježbe, za koje se tako brzo neće pružiti prilika, dapače se je govorilo o kombiniranim vježbama sa kompnom vojskom u južnoj Dalmaciji, no sada se javljao razoranjanje mornarice, te o mredjenju ljetne eskadre koja će imati obične vježbe u maju i junu. Čujemo da je danas i jučer otpušteno oko 1000 pričuvnika.

Razne.

Briga Čeha za izložene krijevce. Čestitadu šest država za narodnu obranu. Najvažnija su: „Romanski Beču-Českokumavska Jednota“ i „Matica

Školska“. Ova uzdržava osim pučkih škola i dječjih vrtića još i gimnazija i realnaka, te obrtnih škola. Lanjske godine imala je „Matica Školska“ prihoda K 778.342, a izdataka K 856.004 za škole u Češkoj, Moravskoj i Sljeziji. Po tom je, potrošeno K 77.662 više nego je bilo prihoda. No zato Česi znadu da se kulturne potrebe ne dađu odgoditi, te da se za spašenje narodnosti mora naći sredstava, pa makar to vraćali jedva kasnije potomci, budući su škole za narodno održanje i izvjestije od kojih uprav kasnije generacije imaju najviše koristi. Isto rađe i Slovenci, koji su napravili i zajmova za gradnju potrebitih škola. I naša Družba bi imala da na isti način radi kako bi doskočila velikim potrebama, kojim se mora čim prije udovoljiti, ako nećemo da nam se čitavi krajevi odnarde. Samo brzo!

Ukinuće sudbenih ročišta.

Iz Poreča nam pišu:

C. kr. predstojništvo kot. suda u Poreču izdalo je dne 26. 3. 1909 oglaš, kojim se sveobća ročišta, što no su se držala svakog ponedjeljka u tjednu, ukidaju. Umjesto svakog ponedjeljka imadu se držati samo jedanput na mjesec, i to svakog prvog četvrtka u mjesecu. — Uzevši u obzir, da je ukinuće tih sveobćih ročišta veliki udarac za naš narod u preok kataru, koji narod, možemo reći — nema ni za hljeb, a kamo li za mastno plaćanje odvjetnika, oporinjemo c. kr. predstojništvo okružnog sudišta u Rovinju, odnosno ono zemaljskog sudišta u Trstu, e bi uzeli u obzir drugi atpacc § 90. poslovnog reda, te da se na temelju toga na novo nalazi uveđenje sveobćih ročišta kod c. kr. suda u Poreču najmanje jedanput, a po mogućnosti i dvaput na tjedan.

Propadanje naše mornarice na jedra.

Propadanje mornarice na jedra — šatira od svojih trideset i više godina. Nekod slavna naša mornarica na jedra iz Bakra, Pelješca, Boke i drugud sad je više ne postoji. Na zad desetak godina bili su Lušinjani, počeli, da a ppet, grade i, kppuju velike brodove na jedra, no zadnjih godina i to napustile, te prodadoše ih nekoliko. Dok drugdje osobito u Norvečkoj i Engleskoj uspijeva sjajno i mornarica na jedra, kod nas se o njoj ne može nigovoriti, a bez nje teško dobiti mornara, još teže kapetana. Dandanas naši svršeni nautičari su na sto muka kako da izvrše potrebitu praksu na jedra, jer im se zahtjeva. Usled propadanja mornarice na jedra pokazuje se prieka potreba: gradnje školskog broda, jer čemo inače nemadostajanje mornarice na jedra deživjeti i nestajanje kapetana, čijas smetanje već sad opaža, uva sve to što se trgovatka mornarica na paru radipno umnožava. „Kako, javlja „Novi List“, prodan je na Ricci zadnji bark „Posedić“, koji je bio sagradjen u Senju god. 1874. I tako od brojne mornarice na jedra „Bakra i Roke“ nemav više ni jedan brod.

PARTIE ITALIANA

„NOTIZIE“

Novi libri tavolari. Col 1. di giugno: contraraso in vigore i nuovi libri tavolari per il comune statale di Pola. I libri si possono già spe-

o **ISTARSKA POSUJILNICA u PULI** o

Prima zadrugare, koji uplatnjuju sadržanik djeleova jedan ili više po kruna so.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to plaća od istoga 4" u, isto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog odzaka, a iznose od 2000 K ako se nije kod uložena suglasno ustanovile veći ili manji rok za odzak, uz odzak od 5 dana.

Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na znanje i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podne i 2-6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane zatvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u zgrade Omeana vladika knea (Naredni Doma) prvi pod krovom, gdje dobivaju potrebne informacije.

RAVNOPOSREDOVANJE.